

SIILINJÄRVEN KIRJASTON KÄYTTÖSÄÄNNÖT 1.4.2021

Tervetuloa Siilinjärven kirjaston käyttäjäksi!

Kunnalla on oikeus laatia kirjastolle käyttösäännöt, joilla edistetään kirjaston sisäistä järjestystä, turvallisuutta ja viihtyisyyttä (Laki yleisistä kirjastoista 1492/2016 § 14). Käyttösäännöt luovat pohjan kirjaston toiminnalle, jossa korostuu asiakkaiden tasa-arvoisuus, yhtäläinen käytäntö ja yhteiset säännöt. Asiakas sitoutuu noudattamaan kirjaston käyttösääntöjä saadessaan kirjastokortin, suostuessaan vastuuhenkilöksi tai asioidessaan kirjastossa.

Kirjaston tilat ovat kaikille avoimet, ja kokoelmat sekä suurin osa kirjaston palveluista makсутta kaikkien käytössä. Henkilökunta opastaa asiakkaita tiedonhaussa ja kirjastopalvelujen käytössä. Kirjastoa koskevat toivomukset, palautteet ja hankintaehdotukset voi antaa asiakaspalvelussa tai sähköpostilla: kirjasto@siilinjarvi.fi tai verkkokirjastossa.

Kirjastokortti ja lainausoikeus

Ensimmäinen kirjastokortti on ilmainen. Kirjastokortin saa esittämällä valokuvalla ja henkilötunnuksella varustetun henkilötodistuksen, täyttämällä ilmoittautumislomakkeen sekä sitoutumalla noudattamaan Siilinjärven kirjaston käyttösääntöjä. Asiakkaalla tulee olla virallinen osoite. Kirjastokortin voi saada vaikka asiakkaalla ei olisi suomalaista henkilötunnusta. Tällöinkin asiakkaan on kuitenkin todistettava henkilöllisyytensä. Asiakastiedot talletetaan kirjaston asiakasrekisteriin.

Kirjastokortin voi saada täytettyään 6 vuotta. Alle 18-vuotias saa kirjastokortin huoltajan tai muun täysi-ikäisen vastuuhenkilön kirjallisella suostumuksella. Vastuuhenkilön tulee edellä mainitulla tavalla esittää valokuvalla ja henkilötunnuksella varustettu henkilötodistus ja ilmoittaa yhteystietonsa. Koulu, päiväkotia, laitos tai muu yhteisö voi saada yhteisökortin. Yhteisökorttia varten tarvitaan yhteisön yhteystiedot ja yhteisön vastuuhenkilön sitoumus.

Kirjastokortti on henkilökohtainen, ja kortin omistaja tai vastuuhenkilö on vastuussa kirjastokortilla lainatusta aineistosta sekä lainojensa uusimisesta ja palauttamisesta. Kirjastokortti on esitettävä aina aineistoa lainattaessa ja tarvittaessa muulloinkin kirjaston palveluja käytettäessä. Asiakas on vastuussa osoitteen, nimen, puhelinnumeron ja sähköpostiosoitteen oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta. Kortin katoamisesta on heti ilmoitettava kirjastoon. Kortin omistaja tai vastuuhenkilö on vastuussa ennen katoamisilmoitusta lainatusta aineistosta. Asiakkaan ilmoituksen jälkeen kirjasto asettaa kadonneeksi ilmoitetun kortin käyttökieltoon.

Verkkokirjaston käyttöä varten asiakas tarvitsee kirjastokortin lisäksi nelinumeroisen pin-koodin. Pin-koodin saa kirjaston asiakaspalvelusta. Pin-koodia ei anneta sähköpostitse tai puhelimitse.

Laina-ajat, varaaminen, palauttaminen ja uusiminen

Kirjastoaineiston yleinen laina-aika on 28 vuorokautta. Aikuisten uutuuskirjojen ja -levyjen, lehtien, DVD-levyjen, Blu-ray-levyjen, videokasettien, CD-ROM-levyjen, konsoli- ja lautapeliin, liikuntavälineiden, kulutusmittareiden sekä muiden lainattavien esineiden laina-aika on 14 vuorokautta. E-aineiston laina-aika on 2 tai 14 vuorokautta. Asiakkaalla lainassa olevien kirjojen, lehtien ja CD-levyjen lainamäärää ei ole rajoitettu. DVD-, Blu-ray-, ja CD-ROM-levyjä, videoita sekä konsolipelejä voi kerralla olla lainassa 6 kpl.

Kuvataallenteiden lainauksessa Siilinjärven kirjasto noudattaa ikärajoja, jotka perustuvat lakiin (Kuvaohjelmalaki 710/2011, 6 §). Tämä estää lapsia lainaamasta mm. elokuvia tai pelejä, joiden ikärajoitus ylittää lapsen iän.

Kirjaston aineistosta voi tehdä varauksia kirjastossa tai verkkokirjastossa. Aineiston varaaminen on maksutonta. Noudettavasta varauksesta asiakas saa ilmoituksen tekstiviestillä, sähköpostilla tai poikkeustapauksessa kirjeenä. Varattu aineisto on noudettava kirjastosta 7 vuorokauden kuluessa. Noutamattomasta varauksesta peritään maksu.

Laina-aika umpeutuu eräpäivänä kirjaston aukioloajan päättyessä ja verkkokirjastossa vuorokauden vaihtuessa. Lainojen lähestyvistä eräpäivistä voi halutessaan saada eräpäivämuistutuksen sähköpostilla. Eräpäivämuistutus on kirjaston maksuton lisäpalvelu, ja jos se ei jostain teknisestä syystä toimi, asiakas on edelleen vastuussa eräpäivästä huolehtimisesta sekä mahdollisista myöhästymismaksuista.

Lainat voi palauttaa mihin tahansa Siilinjärven kirjaston toimipaikkaan. Palautuksesta saa halutessaan kuitin. Kirjastojen ollessa suljettuina lainat voi palauttaa palautusluukkuihin. Palautusluukkuun jätetty aineisto palautetaan kirjaston seuraavana aukiolopäivänä. Mikäli aineisto palautetaan myöhässä, kertyy myöhästymismaksuja palautusten kirjaamiseen saakka. Palautusluukkuun saa palauttaa ainoastaan kirja-aineistoa, ja palautus tapahtuu aina lainaajan omalla vastuulla.

Lainat voi uusia viisi kertaa, jollei lainoista ole varauksia tai maksut eivät ylitä kirjaston määräämää summaa. Uusiminen on mahdollista asioimalla kirjastossa, puhelimitse ja verkkokirjaston kautta. Uusimisen maksimimäärän täytyessä lainojen laina-aikaa voi jatkaa käymällä näyttämässä lainat kirjaston asiakaspalvelussa. Verkkokirjastossa aineiston uusimiseen ja varaamiseen tarvitaan kirjastokortin lisäksi henkilökohtainen pin-koodi, jonka saa käymällä kirjastossa.

Kaukopalvelu

Aineistoa, jota ei ole Siilinjärven kirjaston omassa kokoelmassa, voi tilata kaukolainaksi muista kirjastoista. Kaukopalvelussa noudatetaan valtakunnallisia kaukopalvelusääntöjä, lainan antaneen kirjaston ehtoja ja sen määräämiä maksuja. Kaukolainaus on asiakkaalle maksullinen palvelu.

Maksut ja aineiston korvaaminen

Suurin osa kirjaston palveluista on maksutonta. Asiakkaalle kertyy maksuja mm. eräpäivän jälkeen palautetusta, uusitusta tai korvatusta aineistosta ja palautuskehotuksista. Myöhästymismaksu peritään myös siinä tapauksessa, että lainojen uusiminen ei ole onnistunut verkkokirjaston käyttökatkoksen tai muun kirjastosta riippumattoman teknisen häiriön takia. Kirjasto ei myöskään ole vastuussa eräpäivämuistutusten perillemenosta. Maksuja syntyy myös varatun aineiston noutamatta jättämisestä, laskuista ja aineiston perimisestä sekä kaukolainoista ja tulosteista. Tarkemmat tiedot maksuista ja niiden suuruudesta löytyy käytösääntöjen lopusta kohdasta Maksut.

Kadonnut tai vahingoittunut aineisto on korvattava kirjaston määräämällä tavalla vastaavalla aineistolla tai maksamalla aineiston arvoa vastaava korvaushinta. Videokasetteja, DVD-, CD-ROM- tai Blu-ray-levyjä ei voi tekijänoikeusmaksun vuoksi korvata vastaavalla tallenteella. Korvaushintoja ei palauteta takaisin asiakkaalle. Kirjasto ei ole korvausvelvollinen, mikäli lainattu tallenne vahingoittaa asiakkaan laitteita.

Lainausoikeuden menetyks

Asiakas voi menettää lainausoikeutensa palauttamattomista lainoista, noutamattomista varauksista tai kirjaston maksullisista palveluista aiheutuneista maksuista, kun ne ylittävät kirjaston määräämän summan.

Lainausoikeus palautuu asiakkaalle hänen palauttaessaan myöhässä olevan aineiston ja maksaessaan kirjaston määräämät maksut.

Asiakkaan velvollisuudet ja käyttöoikeuden menettäminen

Kirjastossa on käyttäydyttävä asiallisesti (Järjestyslaki 612/2003). Asiakas ei saa aiheuttaa kirjaston muille asiakkaille tai kirjaston henkilökunnalle häiriötä. Asiakas ei myöskään toiminnallaan saa vaarantaa kirjaston viihtyisyyttä tai turvallisuutta. Asiakas on velvollinen käsittelemään kirjaston aineistoa ja muuta omaisuutta huolellisesti. Henkilökunta voi määrätä häiriötä tuottavan asiakkaan poistumaan kirjaston tiloista.

Asiakkaan häiritsevä käyttäytyminen henkilökuntaa tai toista asiakasta kohtaan kielloista huolimatta voi johtaa kirjaston käyttöoikeuden menettämiseen. Käyttöoikeuden voi menettää myös, jos asiakas toistuvasti tai olennaisesti aiheuttaa häiriötä kirjaston toiminnalle, turmelee kirjaston omaisuutta tai vaarantaa kirjaston turvallisuutta (Laki yleisistä kirjastoista 1492/2016, 15 §).

Kirjallisen käyttöoikeuskiellon määrää joko kirjastotoimenjohtaja tai hänen valtuuttamansa kirjaston henkilökuntaan kuuluva. Ennen kiellon antamista asiakasta on kuultava. Käyttökiellosta tehdään viranhaltijapäätös, johon asiakas voi vaatia oikaisua (Kuntalaki 410/2015, 134 §). Käyttöoikeuskiellon kesto voi olla enintään 30 päivää.

Maksut (voimassa 1.4.2021 alkaen)

Myöhästymismaksu	0,20 €/päivä/laina heti eräpäivästä alkaen (ei peritä alle 18-vuotiailta kirja-aineistosta)
Huomautuskirje paperinen	1 €
Huomautuskirje sähköpostilla	maksuton
Kirjastokortti	
✓ ensimmäinen kortti	maksuton
✓ uusi kortti	2 €
Aineiston varaus	maksuton
Noutamaton varaus	1 €
Itsepalvelukopiot (mustavalkoisia)	0,50 €/kpl (A4 ja A3)
Tulosteet (mustavalkoisia)	0,20 €/kpl
Kaukopalvelu	
✓ Kuopion kaupunginkirjastosta tai Varastokirjastosta	2 €
✓ muista kotimaisista yleisistä kirjastoista	7 €
✓ kotimaisista tieteellisistä ja amk-kirjastoista	lähettäjäkirjaston hinnaston mukaan (yleensä noin 10 €)
✓ jäljenteet kotimaasta	lähettäjäkirjaston hinnaston mukaan, lisäksi tulostemaksu
✓ ulkomailta	todellisten kulujen mukaan
Muut maksut	
✓ muovikassi	0,20 €
✓ rikkoutunut cd- tai dvd-kotelo	2 €
✓ kadonnut omatoimikirjaston avainlätkä	10 €

Kadonnut tai vahingoittunut aineisto korvataan kirjaston määräämällä tavalla vastaavalla aineistolla tai maksamalla aineiston arvoa vastaava korvaushinta. Videokasettien, DVD-, CD-ROM- tai Blu-ray-levyjen korvaus on mahdollista vain maksamalla korvaushinta tekijänoikeusmaksuista johtuen.